

Hyväksytty 17.8.2020

Vihdin Kuvataidekoulu

Lopputyöohjeet oppilaalle

Vihdin Kuvataidekoulu

Lopputyöohjeet oppilaalle

Perustietoa

Lopputyön voi suorittaa vähintään 16-vuoden iässä syventävien opintojen loppuvaiheessa. Kaikki oppilaat saavat opinnoistaan osallistumistodistuksen, syventävien opintojen päättötodistuksen vain jos tekee lopputyön. Lopputyöohjeet noudattavat valtakunnallisten kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän ohjeita.

Lopputyö on oppilaan itsenäisesti suunnittelema ja toteuttama 160 tunnin mittainen opinnäytetyö. Työssä tulee osoittaa visuaalisen ajattelun taitoa ja kypsyyttä. Työ koostuu taiteellisesta ja kirjallisesta osuudesta/portfoliosta sekä näyttelyn rakentamisesta esittelyineen.

Lopputyön edellytykset

Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen loppuvaiheessa oleva oppilas siinä työpajassa mihin on keväällä ilmoittautunut ja aiemmin opiskellut 2-3 vuotta. Lopputyösuunnitelma on palautettava omalle opettajalle syyslukukaudella 30.8 mennessä tai kevätlukukaudella 20.1 mennessä.

Lopputyön voi toteuttaa vain sillä tekniikalla minkä osaa, uusia työtapoja ei päättötyötä ohjatessa opeteta. Omia tietoja, taitoja ja vahvuuksia sovelletaan työssä. Omaan ilmaisuun keskittyminen on oleellista sekä vastuun ottaminen laajasta työskentelykokonaisuudesta, taiteellisista ja muista ratkaisuista.

Lopputyön voi aloittaa joko syyslukukauden tai kevätlukukauden alussa. Se pitää palauttaa arvioitavaksi viimeistään kolmantena lukukautena aloittamisesta joko 30.11 tai 30.4 mennessä, riippuen aloitushetkestä. Lopputyön voi suorittaa yhden lukuvuoden aikana, jolloin työ on palautettava arvioitavaksi viimeistään 30.4.

Lopputyö edellyttää sitoutumista noin vuoden mittaiseen, pitkäjänteiseen työskentelyyn. Sen vuoksi oppilaan kannattaa miettiä aihe, jonka parissa on hauskaa ja mielenkiintoista työskennellä ja josta tekemisen ilon lisäksi on hyötyä tulevaisuudessa. Mikäli oppilas on suorittanut perusopinnot ja syventävät opinnot toisessa oppilaitoksessa, pitää niiden korvaavuudesta sopia hyvissä ajoin etukäteen rehtorin kanssa.

Lopputyön ohjaa oppilaan oma työpajaopettaja. Ohjaajan rooli on tukea ja kannustaa oppilasta työprosessin ajan. Lisäksi tulee osallistua lopputyöseminaariin ja välikritiikkiin.

Koulu kustantaa normaalit työpajamateriaalit. Erikoismateriaalien hankinnasta on neuvoteltava ohjaavan opettajan kanssa erikseen.

Mistä lopputyö koostuu?

Lopputyö koostuu taiteellisesta työstä, portfolioista, näyttelyn rakennuksesta sekä lopputyön esittelystä. Portfolion tulisi tukea taiteellista osuutta selventämällä tehtyjen ratkaisujen perusteita, työn etenemistä ja valintojen perusteita. Viitteitä taidehistoriaan tai muihin työhön vaikuttaneisiin visuaalisiin asioihin tai muihin ilmiöihin pitää sisältyä portfolioon. Dokumentointia kannattaa alusta asti tehdä niin valokuvaamalla kuin luonnoksia ja muistiinpanoja keräämällä. Jokainen lopputyö esitellään julkisessa näyttelyssä. Esillä voi olla samaan aikaan useampi tai vain yksi lopputyö. Näyttelypaikka vaihtelee Nummelan näyttelytilatilanteen mukaan.

Lopputyötä tekeville järjestetään pakollinen lopputyöseminaari ja välikritiikki. Seminaarissa tutkitaan aikaisempia lopputöitä, tutustutaan arviointiperusteisiin, esittelytilaisuuteen ja tarvittaessa valokuvaukseen. Oleellista on tutustuttaa lopputyöntekijät toisiinsa, vertailla kokemuksia ja esitellä oman työnsä edistymistä. Väliarvioinnissa oppilas esittelee siihenastista taiteellista työtään, koottua kirjallista aineistoa ja suunnitelmia. Väliarvioinnissa mukana on kaksi koulun opettajaa. Sen tarkoituksena on antaa tekijälle rakentavaa palautetta ja tarvittaessa muuttaa tai tehostaa lopputyön etenemistä.

Lopputyön laajuus

Lopputyön laajuus on 160 tuntia. Lukuvuoden aikana on ohjausta $34 \times 3h = 102h$. Lukukausimaksu on sama kuin työpajoissa. Tuntimäärä sisältää itsenäistä työskentelyä luokassa ohjaajan läsnäollessa, välipalaverit ohjaavan opettajan kanssa, omalla ajalla tapahtuvan työskentelyn, lopputyöseminaarin ja väliarvioinnin.

Lopputyöopiskelijalle varataan paikka lopputyötä koskevassa työpajassa. Koska työtä on tehtävä myös omalla ajalla, koulun tilat ovat käytettävissä sovittuina aikoina.

Alustava työsuunnitelma

Oppilas laatii työsuunnitelman ohjaavan opettajan avustuksella ja aikataulun lopputyön toteuttamiseksi. Kopio työsuunnitelmasta annetaan ohjaavalle opettajalle viimeistään syyslukukaudella 30.8 tai kevätlukukaudella 20.1. Suunnitelma hyväksytetään ohjaavan opettajan ja rehtorin kautta.

Työsuunnitelman tarkoitus on tukea työprosessia. Suunnitelman voi tehdä vapaamuotoisesti tai koulusta saatavalle lomakkeelle. Sen tulee sisältää seuraavat asiat:

Koulun nimi

Oma nimi ja yhteystiedot

Ohjaajan nimi

Työskentelyn lähtökohta, tutkimisen kohde ja työn laajuus

Vastata kysymyksiin, mitä tekijä tavoittelee työllään, mikä on työn sisältö tai sanoma

Materiaalit ja toteutuskeinot

Aikataulu

Portfolio

Portfolio koostuu itsearvioinnista, oman työn dokumentoinnista, lähdemateriaalista, vaikutteista, luonnoksista, työsuunnitelmasta ja työskentelyaikataulusta. Lisäksi siinä tulisi olla prosessin pohdintaa ja arviointia. Oleellista ovat visuaaliset valinnat perusteluineen. Muista, että portfolio on julkinen.

Portfolion voi rakentaa valitsemaansa muotoon ja kokoon, mutta sen tulisi olla kokoa A3 tai sitä pienempi. Erilaisia sivumateriaaleja saa käyttää. Sivut pitää kuitenkin numeroida ja lähdemateriaali sekä valokuvaajien nimet on mainittava. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla perinteinen kirja. Luovat ratkaisut ovat sallittuja. Portfolio on julkisesti esillä esittelytilaisuudessa ja kopioidaan koulun arkistoihin.

Portfolio saa olla persoonallinen työprosessin kuvaus ja arviointi. Se on taiteellista työtä täydentävä ja kokoava sekä omaa ajattelua selkiyttävä ja eteenpäin vievä osio. Siinä oppilas arvioi työskentelyprosessiaan, valmista teostaan ja pyrkii vastaamaan seuraaviin kysymyksiin.

- 1) Mitkä ovat työn lähtökohdat? Miksi valitsin näin?
- 2) Miksi tein juuri tämän teoksen?
- 3) Mitä visuaalisia vaikutteita olen hyödyntänyt? Miksi juuri tätä/näitä?
- 4) Mitä tein toisin kuin suunnittelin ja miksi?
- 5) Millaiseksi koin työskentelyprosessin? Minkä vuoksi?
- 6) Mitä haluan kertoa, viestittää työlläni?
- 7) Vastaako valmis teos asettamiani mielikuvia?
- 8) Mitä olen työskentelyn aikana oppinut kuvan tekemisestä, itsestäni tai ympäristöstäni?
- 9) Tekisinkö jotakin toisin, jos aloittaisin nyt alusta?
- 11) Mitä jatkosuunnitelmia tai tavoitteita, toiveita minulla on?

Miten lopputyö etenee?

1. Päättää lopputyösi sisältö, aihealue ja tekniikka esim. abstrakti maalaussarja ystäväyydestä, painettu juhlapöytäliinasarja, scifisarjakuva-albumi vanhuksille...
2. Kirjoita paperille alustava työsuunnitelma
3. Mene työsuunnitelman kanssa sen opettajan luo, jonka haluat lopputyösi ohjaajaksi. Ilmoittaudu siihen työpajaan missä lopputyösi aiot ja voit suorittaa.
4. Ryhdy työhön
5. Kerää työpäiväkirjaa
6. Osallistu lopputyötapaamisiin.
7. Osallistu välipalavereihin
8. Kerää työpäiväkirjaa
9. Kokoa kirjallinen osuus eli portfolio
10. Palauta työ viimeistään kolmantena lukukautena 30.11. mennessä.
11. Osallistu lopputyönäyttelyyn ja sen suunnitteluun sekä ripustamiseen yhdessä opettajan kanssa.
12. Esittele lopputyösi (10–15 min) lopputyönäyttelyn yhteydessä esittelytilaisuudessa. Tilaisuudessa on julkisesti esillä myös lopputyön kirjallinen osuus.
13. Saat lopputyöstäsi todistuksen, jossa on arvosana asteikolla 1-5 sekä kahden ulkopuolisen arvioijan kirjalliset arviot.

Lopputyön arviointi ja esittely

Arvio muodostuu lopputyökokonaisuuden suorittamisesta; valmiista taiteellisesta, visuaalisesta teoksesta tai kokonaisuudesta, lopputyönäyttelyn suunnittelusta ja toteutuksesta, työprosessin kuvauksesta ja oman teoksen arviointikyvystä.

Lopputyössä arvioidaan niin kuvailmaisuus kuin tavoitteiden välittyminen, työskentelytaidot, tekninen taitavuus, portfolion monipuolisuus ja sen ulkoasu sekä kyky itsearviointiin. Arviointi muodostuu pääasiallisesti kuvallisesta teoksesta, mutta myös portfolion ja työn esittelystä. Taiteellinen työ arvioidaan taiteellisen vaikuttavuuden ja suunnittelu- ja työskentelyprosessin hallinnan perusteella.

Lopputyöesittely pyritään pitämään julkisessa näyttelytilassa. Tilaisuus on avoin yleisölle. Sinne voi siis kutsua mukaan läheisiään. Esittely kestää 10–15 minuuttia. Sen jälkeen arvioijat voivat esittää työhösi liittyviä kysymyksiä ja täsmennyksiä. Varsinaisen arvion arvioijat tekevät kirjallisena esittelytilaisuuden jälkeen kuukauden sisällä.

Arvioinnin suorittaa kaksi arvioijaa, joista yksi on koulun ulkopuolinen henkilö ja toinen oma ohjaava opettaja. Ohjaava opettaja tarkastelee arvioinnissaan sekä lopputyötä että syventäviä opintoja kokonaisuutena. Ulkopuolinen arvioija tarkastelee pelkästään lopputyötä. Arviointi annetaan kirjallisesti. Arvioinnit tulevat päättötodistuksen liitteiksi. Ne lähetetään postitse lopputyöntekijälle.

Arvioinnin oikaiseminen

Arvioinnin oikaisemisessa noudatetaan valtakunnallisia ohjeita. Jos haet oikaisemista, tee siitä kirjallinen anomus kuvataidekoulun rehtorille kahden kuukauden kuluessa arvioinnista.

Lopputyön arviointi

Erinomainen

Työ on vaikuttava ja kiinnostava kokonaisuus, josta ilmenee tekijän itsenäinen, luova ja ilmaisuvoimainen ajattelu. Oppilas hallitsee käyttämänsä materiaalit ja tekniikat erinomaisesti. Hän näyttää vakuuttavasti oman näkökulmansa ja uskaltaa rikkoa tai vahvistaa työskentelyssään myös omia rajojaan. Portfoliossa oppilaan tavoitteet ja näkökulmat on esitetty selkeästi ja informatiivisesti. Oppilas kuvailee, analysoi, ja jäsentää työskentelyprosessiaan erinomaisesti. Visuaaliset ratkaisut ovat perusteltuja. Oppilas käyttää taiteen käsitteitä ja perustelee kuvataiteen tai muun visuaalisen kulttuurin vaikutteet työssään. Suunnittelu- ja työskentelyprosessin hallinta on vakuuttavaa ja aiheen käsittely on syvällistä.

Hyvä

Työ on hyvä taiteellinen kokonaisuus. Oppilaan tavoitteet ja kuvallinen ajattelu välittyvät hyvin. Tekijä hallitsee käyttämänsä materiaalit ja tekniikat. Kuvalliset ratkaisut ovat tarkoituksenmukaiset. Portfoliossa työskentelyprosessia on kuvattu hyvin. Oppilas kertoo visuaalisista valinnoistaan ja saamistaan taiteellisista vaikutteista. Hän pystyy arvioimaan kokonaisuutta ja omaa työskentelyään realistisesti.

Hyväksytty

Työ on suppea taiteellinen kokonaisuus. Oppilaan omat tavoitteet eivät riittävän selkeästi välity työstä ja työn kuvailmaisussa on puutteita. Materiaaleja ja tekniikoita ei ole hallittu riittävästi. Portfoliossa tavoitteista, teoksen suunnittelusta ja toteutuksesta on kerrottu niukasti. Oppilas ei ole hyödyntänyt ohjauksessa annettua tukea ja palautetta. Työtä on arvioitu niukasti.

Vihdin Kuvataidekoulu

Palautus 30.8 tai 30.4 mennessä

Lopputyön alustava työsuunnitelma

Oppilaan nimi

Yhteystiedot esim. lopputyöseminaarista tiedottamiseen (puhelinnumero, s-posti)

Ohjaajan nimi

Työpaja

Lopputyön aihe, sisältö/ sanoma /tutkimisen kohde

Työn laajuus tai määrä, koko arvioituna

Tarvittavat materiaalit ja suunnitellut toteutusmenetelmät:

Aikataulu: